

sarlon® habitat

LÄGGNINGSANVISNING

LÄGGNINGSANVISNING

Läggningsanvisning för Sarlon Habitat

2024-12-05 Ersätter anvisning daterad 2020-12-02

FÖRUTSÄTTNINGAR

Golvbelägningens utseende, prestanda och hållbarhet beror till stor del på del på undergolvet kvalitet samt förutsättningarna vid läggningen. Underlaget skall vara jämnt, lägst Klass B (AMA Hus 24 tabell 43.DC) , torrt, sprickfritt, tillräckligt hållfast och jämnt sugande. Den relativa fuktigheten (RF) i betonggolv får inte överstiga 85% RF. Mätning av RF i underlag skall utföras enligt AMA Hus 24 YHB.221.

Eventuella rester av färg, olja och av färg, olja och markeringar på underlaget av tuschpennor mm som kan försämra vidhäftningsförmågan för limmet och orsaka missfärgningar skall tas bort.

Vid golvkonstruktioner med högt cementinnehåll (vbt <0,38) eller vid vacuumbehandlad betong måste fukthalt och ytskiktets sugande förmåga särskilt beaktas.

Rekommenderat är att ytan förses med minst 5 mm aluminatbaserad avjämningsmassa eller annan pH-reducerande avjämning. Dessa avjämningsmassor minskar risken för alkaliangrepp på limfilmen.

Var speciellt uppmärksam på fuktförhållanden vid golv på mark. Läggning får inte ske på tillskjutande fukt utan att lämplig fuktisolering först utförs.

Limma inte på tät betong

Observera att Golvbranschen, GBR, avråder från limning direkt på tät betong med vattenburna dispersionslimmer. Detta av vidhäftningsskäl. Limfukten kan inte tas upp av det täta underlaget vilket kan leda till att limmet inte torkar och att bindningen av limmet fördröjs. Dessutom kan limfukten bidra till att en högre nivå alkalisk fukt uppstår i betongens yta, vilket kan bryta ned limmet. Av detta skäl ska en lågalkalisk golvavjämning eller motsvarande skikt användas före nedlimning. Detta skikt på tät betong bör vara minst 5 mm för att kunna ta hand om limfukten då dispersionslim används.

Kontrollera alltid aktuell spackel och limleverantörens anvisning.

Forbo rekommenderar att installationerna följer Golvbranschens rekommendationer för att undvika risk för förhöjda emissioner.

Träbaserade skivmaterial

Underlag av skivmaterial förutsätts hålla en fuktkvot på max 9,5 % (40 % RF vid + 20°C) så att inte rörelser, som senare kan orsaka skador uppstår. Vid läggning i trätrappor är det viktigt att tänka på att även mindre uttorkningsrörelser kan förorsaka blås- eller veckbildning, eftersom produkterna är glasfiberarmerade. Förändringar i materialet kan uppstå på grund av t ex onormal fuktpåverkan från underlaget, rörelser i underlaget, värme från t ex värmerör som ger en golvtemperatur över +27° C, etc. Detta då träbaserat material med stora skiftningar i RF kommer expandera och krympa vilket kommer påverka installationen visuellt. Gränstalet +27° C gäller oavsett om värmekällan är kraftigt solinsläpp, värmegolv eller andra alternativa värmekällor. Tänk på att vid slipning av skarvar på exempelvis spånskivor kommer ytans sugande förmåga att öka och att dessa då måste förbehandlas enligt limleverantörens anvisningar annars ökar risken att blåsor uppstår.

Arbetsområdet skall ha tillräcklig belysning för korrekt inspektion av underlaget, för läggningen samt för slutinspektion.

Acklimatisering & Förberedelser

Temperaturen hos underlag, lim och golvbeläggning skall vid läggningstillfället och minst 48 timmar innan installation vara minst + 18°C till 27°C och den relativa luftfuktigheten i lokalen max 60 %. Ovan temperatur skall även bibehållas i lokalerna minst 24 timmar efter avslutat installation . Om materialet förvarats eller transporterats i en miljö kallare än 10°C måste acklimatiseringstiden förlängas till minst 48 timmar.

På grund av produktens formstabilitet är det viktigt att vid hantering/lagring undvika veck eller kraftiga vinkningar som kan ge förändringar synliga i släpljus. Rullar skall lagras stående.

Före läggning ska det kontrolleras att rullar med rätt kulör, rätt partinummer rätt antal har mottagits och att materialet är i oskadat skick. Inga anspråk rörande fel kulör, fel mönster eller uppenbara fel accepteras om materialet har installerats.

Använd material från samma parti/färgning och lägg i rullarnas nummerordning. Om olika tillverkningspartier används kan det bli synliga nyansskillnader.. Partinumret är tydligt angivet på materialemballaget och måste kontrolleras innan läggningen inleds.

Säkerställ att alla rekommendationer för underlag och för förhållanden på arbetsplatsen är uppfyllda innan läggningen påbörjas. Att inleda läggningen utan rätt förutsättningar innebär att berörda parter accepterar platsförhållandena och ansvaret för eventuella fel relaterade till bristfälliga förutsättningar övergår till den part som beslutar om fortsatt installation.

Golvvärme

Forbos golvbeläggningar kan läggas på undergolv med golvvärme under förutsättning att materialets maximala yttemperatur under inga förutsättningar eller användningsförhållanden överskrider 27 °C. För att säkerställa vidhäftning mellan lim och underlag ska golvvärmesystemet stängas av, eller sättas till lägsta temperatur, minst 48 timmar före läggningen. Underlagets temperatur får inte underskrida 18 °C vid läggning. Vid behov bör en alternativ värmekälla användas för att hålla rumstemperaturen vid minst 18 °C före, under och 72 timmar efter läggning. Golvvärmesystemets temperatur kan höjas 72 timmar efter läggning. När golvtemperaturen höjs ska det göras stegvis så att underlaget och golvet tillsammans kan anpassa sig till temperaturförändringen.

OBS! Snabb temperaturförändring kan medföra vidhäftningsproblem.

Läggning

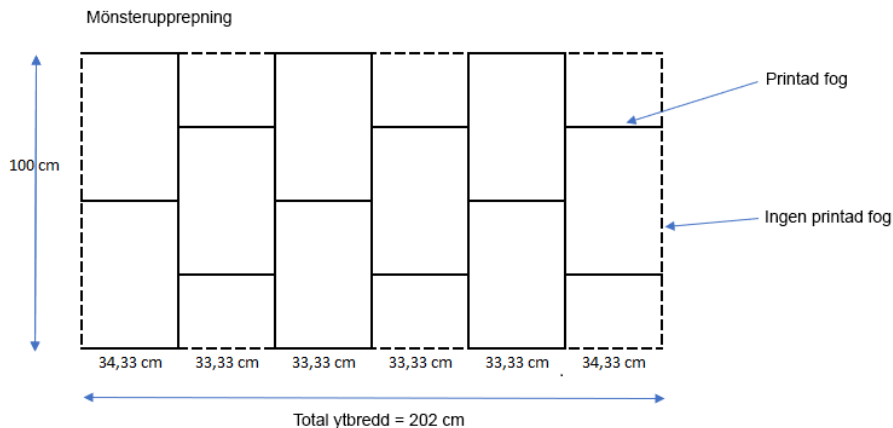
Ta bort golvsocklarna, om du inte skall sätta smyglist. Om material från flera rullar används skall dessa ha samma tillverkningsnummer och bör tas i nummerföljd. Vådvänd alltid när mönsterbilden så medger, detta för att undvika färgdifferens. Grovkapa våderna. Kapa till den första våden med ca 5 cm övermått och låt mattan gå upp ca 3 cm på väggarna. Om någon vägg är rak kan mattan stötas mot denna. Skarvning utförs via dubbelskarvning. Använd anpassad kniv förslagsvis Wolf kniv med skena inställd på korrekt djup. Detta ger ett exakt och rakt snitt genom materialet. Vid skarvning måste hänsyn tas till mönster-rapporten. Stenmönstrade produkter som Basalt har ingen printad fog i kanterna. En visuell fog skapas med hjälp av färgskiftningarna i mönstret vid skarvning. Våderna passas in i mönstret och överlappas 2 cm. Kapning av skarven sker i mitten av överlappet med rekommenderat verktyg. Skiftningarna i mönsterbilden skapar en visuell fog.

Bildtexter med beskrivning av utförande för limning och lösläggning finns på sid 6-7.

Placering av våder

Vid läggning av flera rullar i samma utrymme skall rullarna beställas och läggas i nummerföljd. Kontrollera om aktuell mönsterbild ska vådvändas för att undvika färgdifferens.

Vid skarvning måste hänsyn tas till mönsterrapporten. Stenmönstrade produkter som Basalt har ingen printad fog i kanterna. En visuell fog skapas med hjälp av färgskiftningarna i mönstret vid skarvning. Våderna passas in i mönstret och överlappas 2 cm. Kapning av skarven sker i mitten av överlappet med rekommenderat verktyg. Skiftningarna i mönsterbilden skapar en visuell fog.

De trämönstrade designerna har en bred visuell fog. Ett praktiskt mönsterpass för förskjutning av skarvar uppstår alltid på parkettmönstrade mönster. Vid skarvning finns 2 alternativ.

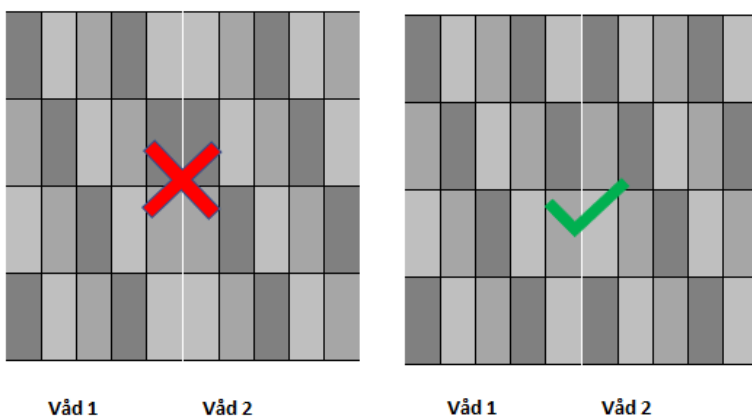
Alt. 1 rekommenderas

Plankorna har en stor färgkontrast mellan varandra. Genom att förskjuta produkten så skarvningen sker mellan 2 plankor med stor färgkontrast mot varandra skapas en visuell fog. Då kan full bredd på produkten nyttjas.

Alt. 2 används i undantagsfall

Skär in till närmaste fog, detta innebär att full bredd inte kan användas.

Bilden nedan visar effekten.

Lösläggning

Lösläggning är inte att rekommendera men kan utföras i mindre ytor (max 10 m²) då produkten är glasfiberarmerad. För rum över 10 m² rekommenderar vi limning samt om läggning skall ske i kök eller utrymmen med monterad fast inredning på mattan. För lösläggning finns anpassade produkter i Modul Up serien. Bräd- eller parkettgolv skall beläggas med träfiber- eller spånskivor. Betonggolv spacklas vid behov. Gamla golvbeläggningar kan ligga kvar, om de är fast förankrade och inte för mjuka. Vid dörrfoder i trä kan man säga ett spår med t.ex. fogsvars i vilket mattan stoppas in. Se alltid till att cirka 3 mm rörelsemån finns mot rummets alla begränsningar. Se upp så att spänningar (= bubblor) ej byggs in. För bästa resultat, låt gärna de tillkapade våderna ligga utlagda en stund före tillpassning. Pressa ut eventuella luftbubblor med sopborste. Anslutningar vid dörrtrösklar måste göras med rörelsemån för mattan. Läggning i flera sammanhängande utrymmen utan avgränsande trösklar och dylikt rekommenderas ej.

Limrekommendationer och applicering

Lim och limningsmetod rekommenderas enligt lista från limleverantörers förening och GBR, www.lim.se eller www.golvbranschen.se. Följ respektive limleverantörs rekommendationer. Öppettiden för limmet beror till stor del på RF i luften och underlagets förmåga att absorbera limvattnet.

Vidhäftningsprov för limmet bör alltid utföras innan läggningen startar. Vidhäftningsprov bidrar till att uppmärksamma både limmets egenskaper vid användning (öppentid och bearbetningstid) vid de aktuella förhållandena samt eventuellt vidhäftningsproblem.

Obs! Limmet måste strykas ut jämnt över hela golvytan, med särskild omsorg lagd vid kanter – detta säkerställer att mattan fäster korrekt mot underlaget.

Placera materialet i vått lim och vält sedan med en 50–70 kg vält. Vält i alla riktningar för att säkerställa god vidhäftning. Stryk ut mer lim än att det hinner täckas under limmets öppentid.

Trånga områden som inte kan vältas med stor vält, exempelvis vid dörrposter, under sparklådor eller radiatorer, ska gnidas eller rollas med handroller alternativt pressas fast i limmet med linoleumhammare.

Avlägsna alltid överskjutande lim med en fuktig trasa innan det torkat

Skydda nyinstallerade golv

Alla nyinstallerade golvbeläggningar ska måste skyddas från tung trafik i 72 timmar eller, om golvet ska utsättas för hög punktbelastning eller hjultrafik, i fem dagar. Golvet får inte tvättas förrän tidigast 48 timmar efter installationen. Skydda alltid golvet med tjockt papper alternativt i kombination med skivmaterial. Enligt AMA Hus 24 kapitel MF skall skyddstäckningsmaterial vara fuktgenomsläppligt och får inte missfärga färdig beläggning. Om tejp används får det inte appliceras direkt på golvmaterialen då produkten har en färdig ytbehandling som kan skadas vid demontering av tejp.

Skötsel

Se särskild skötselanvisning, www.forbo-flooring.se.

Undvik problem

Lägg inte in mattor med synliga fel! Vi ersätter i sådana fall bara materialet samt eventuella transportkostnader. Uppge alltid bal- eller partinummer, så kan reklamationen behandlas snabbare. Synliga transportsador skall noteras på fraktsedeln vid godsmottagandet. Skada som inte är synlig vid mottagandet anmäls till Forbo snarast, dock senast inom sju (7) dagar

Transportsador

Synliga transportsador skall noteras på fraktsedeln vid godsmottagandet. Skada som inte är synlig vid mottagandet anmäls till transportföretaget snarast, dock senast inom sju (7) dagar. Ovanstående anvisningar och rekommendationer är baserade på egna provningar och på lång erfarenhet. Vi kan dock inte ta ansvar för arbetsresultat påverkade av lokala omständigheter eftersom dessa ligger utanför vår kontroll.

MONTERING

1/7

Skär upp mattan vid hörn, rör, etc.

2/7

Pressa in mattan i vinkeln golv/vägg så att det blir ett skarpt veck.
Använd t.ex. skänkeln på en sax.

3/7

Skär rent mattan genom att lägga en träfiberbit och skära enligt figuren i illustrationen. Lägg träfiberbiten några mm från väggen, så du får en springa på 3–5 mm. Springan täcks sedan av golvsöckeln eller smyglisten.

4/7

Skär fogen efter linjal, eller för bästa resultat Wolff dubbelskärningskniv med skena. Använd en kniv med rakt blad. Skär igenom båda våderna.

5/7

Belasta våderna innan du börjar limma så att de inte rubbas. Slå tillbaka halva våderna och sprid ut limmet med fintandad spackel enligt anvisning på limburken.

6/7

Vid sugande underlag, lägg ner våderna omedelbart. Vid täta eller mindre sugande underlag måste du vänta en stund. Se respektive limfabrikants anvisningar. Gnid fast mattan i limmet med en träfiberbit, som klätts med en mjuk trasa. Gnid från mitten och utåt kanterna så att alla eventuella luftblåsor försvinner. Gör likadant med den andra vådhalvan. Efter läggning välts produkten korsvis med en mattvält.

7/7

Förslut med fogvätska typ A, enligt anvisningen i förpackningen. Springan mellan matta och vägg täcks med golvsockel eller smyglist. Montera sockeln/ listen så att den inte klämmer mot mattan.

Undvik att belasta mattan under det första dygnet, eftersom det annars finns risk för bestående intrycksmärken (innan limmet bundit).

LÖSLÄGGNING AV HABITAT

Följ instruktionerna enligt punkterna 1– 4 ovan.

5/7

Efter skärning av fogen, markera dess läge utefter ena vådens kant med blyertspenna på underlaget. Vik försiktigt upp våderna vid fogen. Fäst den dubbelhäftande tejp, Tesafix Special 5686 eller motsvarande, mitt över den markering som visar fogens läge. Avlägsna tejpens skyddspapper. Lagg ner mattan och gnid fast.

6/7

Förslut fogen med fogvätska typ A (se punkt 7). Springan mellan matta och vägg täcks med golvsockel eller smyglist. Montera sockeln/listen så att den inte klämmer mot mattan.

7/7

Tänk på att vid lösläggning är det viktigt att mattan inte sätts fast någonstans. Sätter man fast produkten är den inte längre löslagd.

Forbo Flooring ingår i den schweiziska Forbokoncernen och erbjuder ett komplett sortiment av golvprodukter för såväl företag som privatpersoner. Våra högkvalitativa textil-, linoleum-, vinyl- och parkettgolv förenar funktion, färg och design, vilket möjliggör helhetslösningar för golv i alla miljöer.

Forbo Flooring AB

Box 9046
400 91 Göteborg
Tel: 031-89 20 00
info.sweden@forbo.com

www.forbo-flooring.se

creating better environments

forbo
FLOORING SYSTEMS